

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW WŁADZ SPÓŁKI**

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
nr UZ/246/2020 z dnia 3 września 2020 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>OWU: § 1 ust. 4, § 2–6, § 11 ust. 1–2, 4, 6, 9, § 12 ust. 1–4, 6–8, § 13 ust. 1 i 3, § 15</p> <p>Załącznik do OWU: Klauzula nr 1: ust. 1–3 Klauzula nr 2: ust. 1–2 Klauzula nr 3: ust. 1–3 Klauzula nr 4: ust. 1–2 Klauzula nr 5: ust. 1–3 Klauzula nr 6: ust. 1–2 Klauzula nr 7: ust. 1–4 Klauzula nr 8: ust. 1–2 Klauzula nr 9: ust. 1–2 Klauzula nr 10: ust. 1–5</p>
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	<p>OWU: § 1 ust. 4, § 2–7, § 9, § 11 ust. 7, § 12 ust. 5, § 13 ust. 2 i 4, § 15</p> <p>Załącznik do OWU: Klauzula nr 1: ust. 1–3 Klauzula nr 2: ust. 1–2 Klauzula nr 3: ust. 1–3 Klauzula nr 4: ust. 1–2 Klauzula nr 5: ust. 1–3</p>

Klauzula nr 6: ust. 1–2

Klauzula nr 7: ust. 1–4

Klauzula nr 8: ust. 1–2

Klauzula nr 9: ust. 1–2

Klauzula nr 10: ust. 1–5

POSTANOWIENIA OGÓLNE**§ 1**

1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „Ubezpieczycielem”, obejmujących ochroną odpowiedzialność cywilną Członków Władz Spółki za Straty spowodowane osobom trzecim, w tym Spółce w związku z pełnieniem funkcji Członka Władz Spółki.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do Umowy Ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
3. Ubezpieczyciel zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią Umowy Ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku Ubezpieczyciel nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
4. W sprawach nie uregulowanych w OWU, do Umowy Ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE**§ 2**

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- 1) **Członek Władz Spółki** – osoba fizyczna, będąca:
  - a) członkiem zarządu lub członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej lub innego porównywalnego organu wykonawczego lub nadzorczego Spółki, w systemie prawnym obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - b) prokurentem, założycielem, dyrektorem zarządzającym Spółki lub zajmującą porównywalne stanowisko w Spółce, w systemie prawnym obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - c) likwidatorem Spółki powołanym w związku z likwidacją Spółki przeprowadzaną z przyczyn innych niż upadek Spółki lub osobą zajmującą porównywalne stanowisko w Spółce, w systemie prawnym, obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - d) pracownikiem Spółki, jeżeli osobie tej powierzono obowiązki osób, o których mowa w lit. a–c na podstawie stosownego pełnomocnictwa,
  - e) osobą odpowiedzialną za księgę rachunkową, głównym księgowym lub pracownikiem prowadzącym księgę rachunkową, jeżeli osobom tym powierzono obowiązki osób, o których mowa w lit. a–c na podstawie stosownego pełnomocnictwa;
- 2) **Czyn Bezprawny** –
  - a) działanie lub zaniechanie, polegające na niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu obowiązków przez Członka Władz Spółki w związku z pełnieniem przez niego tej funkcji lub,
  - b) niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków przez Spółkę w zakresie przepisów prawa dotyczących obrotu papierami wartościowymi;
- 3) **Data Początkowa** – data wskazana w Umowie Ubezpieczenia dla celów wyłączenia odpowiedzialności, o którym mowa w § 7 pkt 3 i 4;
- 4) **Dodatkowy Okres Zgłaszania Roszczeń** – okres 36 miesięcy następujący bezpośrednio po upływie Okresu Ubezpieczenia, w którym w razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczyciel udzieli ochrony ubezpieczeniowej z tytułu Czynów Bezprawnych popełnionych przed upływem Okresu Ubezpieczenia; dodatkowo Okres Zgłaszania Roszczeń ma zastosowanie, o ile Spółka nie zawarła kolejnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki z jakimkolwiek ubezpieczycielem, a Ubezpieczający złożył do Ubezpieczyciela najpóźniej na 30 dni przed końcem Okresu Ubezpieczenia wniosek w sprawie zastosowania Dodatkowego Okresu Zgłaszania Roszczeń;
- 5) **Instytucja Finansowa** – bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, fundusz powierniczy, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny lub dom maklerski, podmioty świadczące usługi brokerskie, w tym brokery ubezpieczeniowi lub reasekuracyjni, oraz każdy inny podmiot niebędący bankiem ani instytucją kredytową, którego podstawową działalnością będącą źródłem wiążącości przychodów polega na wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie:
  - a) nabywania i zbywania udziałów lub akcji,
  - b) udzielania pożyczek ze środków własnych,
  - c) udostępniania składników majątkowych na podstawie umowy leasingu,
  - d) świadczenia usług w zakresie nabywania i zbywania wierzytelności,
  - e) świadczenia usług płatniczych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 873 z późn. zm.),
  - f) emitowania instrumentów płatniczych i administrowania nimi w zakresie nieuregulowanym w ustawie, o której mowa w lit. e,
  - g) udzielania gwarancji, poręczeń lub zaciągania innych zobowiązań nieujmowanych w bilansie,
  - h) obrotu na rachunek własny lub rachunek innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną:
    - terminowymi operacjami finansowymi,
    - instrumentami rynku pieniężnego,
    - papierami wartościowymi,
  - i) uczestniczenia w emisji papierów wartościowych lub świadczenia usług związanych z taką emisją,
  - j) świadczenia usług w zakresie zarządzania aktywami,
  - k) świadczenia usług w zakresie doradztwa finansowego, w tym inwestycyjnego,
  - l) świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń na rynku pieniężnym;
- 6) **Koszty** – uzasadnione i udokumentowane Koszty Awaryjne, Koszty Konsultanta ds. public relations, Koszty Obrony, Koszty Ograniczenia Straty, Koszty Wsparcia Psychologicznego, poniesione za uprzednią zgodą Ubezpieczyciela, chyba że w przypadku danych Kosztów postanowiono inaczej;
- 7) **Koszty Awaryjne** – Koszty, które poniosł Członek Władz Spółki bez uprzedniej zgody Ubezpieczyciela , pod warunkiem, że sytuacja wymagała natychmiastowego poniesienia takich kosztów, a wniosek o udzielenie zgody został skierowany do Ubezpieczyciela niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy lub podjęciu decyzji przez Członka Władz Spółki o konieczności ich poniesienia, lecz zgoda Ubezpieczyciela nie mogła być uzyskana w rozsądnym terminie;
- 8) **Koszty Konsultanta ds. public relations** – wydatki poniesione na Konsultanta ds. public relations albo na działania mające na celu odzyskanie dobrego imienia w związku ze zgłoszonym Roszczeniem;

- 9) **Koszty Obrony** – wydatki poniesione na obsługę prawną lub opłaty i wydatki wymagane przez prawo, poniesione w związku z obroną przed wniesieniem Roszczeniem lub zanim Roszczenie zostanie wniesione, w tym w celu wszczęcia Ubezpieczonego stosownego postępowania albo jego zaskarżenia, obejmujące w szczególności:
- koszty pełnomocników procesowych,
  - koszty opinii prawnych, porad prawnych,
  - wynagrodzenie rzeczoznawców lub biegłych,
  - koszty przedsądowej obrony (postępowanie mediacyjne, arbitrażowe lub ugodowe) oraz sądowej obrony (postępowanie cywilne, karne, administracyjne), w tym koszty postępowań przygotowawczych i wyjaśniających,
  - koszty postępowania sądowego poniesione przez stronę przeciwną, jeśli na podstawie prawomocnego orzeczenia sądownego Ubezpieczony zostanie zobowiązany do ich zwrotu,
  - koszty podróży oraz utrzymania poniesione przez Ubezpieczonego w związku ze składaniem zeznań lub wyjaśnień w obronie przed Roszczeniem skierowanym przeciwko temu Ubezpieczonemu, do kwoty limitu ustalonego w Umowie Ubezpieczenia z wyłączeniem kosztów zwrotnych Ubezpieczonemu przez stronę przeciwną lub inny podmiot;
- Koszty Obrony obejmują również koszty, o których mowa w lit. a–f, poniesione w związku z obroną w sprawie o nieumyślne spowodowanie śmierci bądź naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, do kwoty limitu ustalonego w Umowie Ubezpieczenia;
- 10) **Koszty Ograniczenia Straty** – wydatki wynikłe z zastosowania środków podjętych w celu zapobieżenia Stracie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w tym zmniejszenia lub ograniczenia prawdopodobieństwa zgłoszenia Roszczenia, jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 11) **Koszty Wsparcia Psychologicznego** – opłaty i wynagrodzenia poniesione na dyplomowanych psychologów lub psychiatrów lub doradców w zakresie psychologii lub psychiatrii, w celu leczenia stresu, lęku lub podobnych przypadłości medycznych, będących rezultatem wniesienia Roszczenia przeciwko Członkowi Władz Spółki i wymagającego aktywnego udziału Członka Władz Spółki w obronie przed Roszczeniem;
- 12) **Oficjalne Postępowanie** – postępowanie wszczęte wobec Członka Władz Spółki lub Spółki przez właściwe władze lub uprawnione podmioty, mogące stanowić podstawę zgłoszenia Roszczenia;
- 13) **Ograniczenie Prawa Własności** – ograniczenie, na podstawie decyzji stosownych władz, prawa do dysponowania majątkiem przez Ubezpieczonego;
- 14) **Okres Ubezpieczenia** – ustalony w Umowie Ubezpieczenia okres udzielanej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej w razie zajścia w tym okresie Zdarzenia Ubezpieczeniowego;
- 15) **Podlimit Odpowiedzialności** – ustalona w Umowie Ubezpieczenia w ramach sumy gwarancyjnej kwota, stanowiąca granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu danego zakresu ubezpieczenia lub rodzaju ryzyka;
- 16) **Roszczenie** – pisemne żądanie osoby trzeciej, w tym Spółki, formułowane wobec Członka Władz Spółki o zapłatę za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki oraz dotyczącą zapłaty przez Członka Władz Spółki kary lub grzywny, objętej odpowiedzialnością Ubezpieczyciela na podstawie OWU; za Roszczenie uważa się także każde postępowanie wszczęte przeciwko Członkowi Władz Spółki o zapłatę odszkodowania z tytułu odpowiedzialności za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki; wszystkie Roszczenia wynikające z jednego Czynu Bezprawnego uważa się za to samo Roszczenie; jeśli ochroną objęty jest również zakres ubezpieczenia, o którym mowa w § 4 ust. 3, użyte w OWU pojęcie Roszczenia obejmuje również Roszczenie Dotyczące Papierów Wartościowych;
- 17) **Roszczenie Dotyczące Papierów Wartościowych** – pisemne żądanie osoby trzeciej, formułowane w sformułowanych, urzędowych lub procesowych, w tym w powództwach, dotyczących zapłaty odszkodowania z tytułu odpowiedzialności za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki, dotyczącym papierów wartościowych wyemitowanych przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia, na podstawie przepisów prawa dotyczących obrotu papierami wartościowymi; wszystkie Roszczenia Dotyczące Papierów Wartościowych wynikające z jednego Czynu Bezprawnego uważa się za to samo Roszczenie;
- 18) **Sankcje** – ograniczenia nakładane przez upoważnione organy, w szczególności z inicjatywy Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych lub innych organów społeczności międzynarodowej, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, w tym:
- restrykcje finansowe lub ekonomiczne w stosunku do określonych państw lub obywateli tych państw (embargo),
  - środki ograniczające wobec osób, podmiotów, grup zorganizowanych, reżimów, rządów, państw (sankcje sensu stricto);
- 19) **Spółka** – Ubezpieczający oraz jego Spółki Zależne, o ile Umowa Ubezpieczenia obejmuje ochroną również Członków Władz Spółki Zależnej;
- 20) **Spółka Zależna** – spółka wskazana w Umowie Ubezpieczenia, w której Ubezpieczający w Okresie Ubezpieczenia:
- dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik lub użytkownik bądź w zarządzie, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - posiada więcej niż połowę członków zarządu;
- 21) **Strata** – czysta strata finansowa rozumiana jako uszczerbek majątkowy nie będący Szkodą Na Osobie ani Szkodą Rzeczową ani następstwem tych szkód;
- 22) **Suma Gwarancyjna** – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu Zdarzeń Ubezpieczeniowych zaistniałych w Okresie Ubezpieczenia lub w Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie;
- 23) **Szkoda Na Osobie** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 24) **Szkoda Rzeczowa** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 25) **Ubezpieczający** – spółka, która zawarła z Ubezpieczycielem Umowę Ubezpieczenia;
- 26) **Ubezpieczyciel** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna;
- 27) **Ubezpieczony** – osoba objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie Umowy Ubezpieczenia:
- Członek Władz Spółki,
  - współmałżonek lub partner życiowy Członka Władz Spółki, którego łączy z Członkiem Władz Spółki związek cywilny dopuszczony przez prawo kraju ich miejsca zamieszkania, w przypadku, gdy odpowiada za zobowiązania Członka Władz Spółki swoimi majątkiem,
  - spadkobierca Członka Władz Spółki, w przypadku gdy odpowiada on za zobowiązania Członka Władz Spółki,
  - Spółka, w przypadkach, o których mowa w § 4 ust. 4;
- 28) **Udział Własny** – ustalona w Umowie Ubezpieczenia procentowa, kwotowa lub procentowo-kwotowa wartość pomniejszająca wysokość wypłacanego przez Ubezpieczyciela odszkodowania;
- 29) **Umowa Ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia zawarta z zastosowaniem niniejszych OWU;
- 30) **Zanieczyszczenie Środowiska** – wprowadzanie do powietrza, wód, gleby, do roślinności i na powierzchnię ziemi substancji stałych, ciekłych lub gazowych lub energii (w tym dźwięku, ciepła, fal akustycznych, promieniowania) w formach oraz ilościach które:
- przekraczają dopuszczone obowiązującym prawem wskaźniki,
  - wpływają lub mogą wpłynąć na zdrowie ludzi, estetykę otoczenia, warunki życia roślin i zwierząt, na klimat lub krążenie materii w przyrodzie,
  - przekraczają możliwości ich asymilacji lub neutralizacji w środowisku;
- 31) **Zdarzenie Ubezpieczeniowe** – zgłoszenie po raz pierwszy Roszczenia lub Roszczenia Dotyczącego Papierów Wartościowych lub wszczęcie Oficjalnego Postępowania.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Członka Władz Spółki za Straty wynikające z Czynu Bezprawnego popełnionego w związku z pełnieniem funkcji Członka Władz Spółki. Z zastrzeżeniem § 6 ust. 4, ochroną ubezpieczeniową objęci są byli, obecni i przyszli Członkowie Władz Spółki.
2. Zakresem ubezpieczenia objęte są Straty, które wynikły z Czynów Bezprawnych, gdy Zdarzenie Ubezpieczeniowe zaistniało w Okresie Ubezpieczenia lub Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń, jeśli ma zastosowanie, przy czym w Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie Straty wynikające z Czynów Bezprawnych popełnionych przed upływem Okresu Ubezpieczenia.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Członków Władz Spółki wynikająca z przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki, w której pełni on funkcję Członka Władz Spółki.
4. Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony, za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, przez włączenie do Umowy Ubezpieczenia wskazanych w Umowie Ubezpieczenia Klauzuli dodatkowych określonych w Załączniku do OWU.

WARIANTY UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Umowa Ubezpieczenia zawierana jest w wybranych przez Ubezpieczającego Wariantach Ubezpieczenia określonych w ust. 2-4, z zastrzeżeniem ust. 5.
2. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki za Strate, o której mowa w § 3 ust. 2, spowodowaną osobom trzecim, w tym Spółce oraz pokryje poniesione przez niego Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia (Wariant Ubezpieczenia A – Ochrona Członka Władz Spółki).
3. Ubezpieczyciel zapłaci Spółce odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności za Strate, o której mowa w § 3 ust. 2, w zakresie w jakim Spółka zapłaciła odszkodowanie w imieniu Członka Władz Spółki oraz zwróci poniesione przez Spółkę Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia (Wariant Ubezpieczenia B – Ochrona Spółki).
4. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki lub Spółki z tytułu odpowiedzialności za Strate, o której mowa w § 3 ust. 2, wynikającą z Roszczenia Dotyczącego Papierów Wartościowych oraz zwróci Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia poniesione przez Członka Władz Spółki lub Spółkę (Wariant Ubezpieczenia C – Ochrona Członka Władz Spółki i Spółki).
5. Zakres ochrony dla wariantów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 2-4, może być rozszerzony o wskazane w Umowie Ubezpieczenia Koszty i Ryzyka Dodatkowe określone w § 5 i 6.
6. W przypadku, gdy poniesienie Kosztów określonych w OWU lub innych postanowieniach Umowy Ubezpieczenia wymaga uprzedniej zgody Ubezpieczyciela, zgoda Ubezpieczyciela wyrażana jest w formie pisemnej, chyba że Ubezpieczyciel uzgodnił z Ubezpieczającym inny sposób składania przez Ubezpieczyciela oświadczenia w tym zakresie.
7. Postanowienie ust. 6 stosuje się również w innych przypadkach, dla których OWU lub inne postanowienia Umowy Ubezpieczenia wymagają zgody Ubezpieczyciela.

RODZAJE KOSZTÓW

§ 5

1. **Koszty Obrony**
  - 1.1. Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Sumy Gwarancyjnej, chyba że dla poszczególnych rodzajów Kosztów Obrony ustalone zostały w Umowie Ubezpieczenia Podlimity Odpowiedzialności.
  - 1.2. Ochroną nie są objęte Koszty Obrony przed Roszczeniem dotyczącym Straty wyrządzonej umyślnie lub w celu uzyskania przez Członka Władz Spółki korzyści osobistej.
  - 1.3. Jeśli w wyniku zakończonego postępowania stwierdzone zostanie, że Członek Władz Spółki wyrządził Strate umyślnie lub w celu uzyskania przez niego korzyści osobistej, Członek Władz Spółki zwróci Ubezpieczycielowi pokryte przez niego Koszty Obrony.

2. Koszty Konsultanta ds. public relations

- 2.1. Ubezpieczyciel pokryje Koszty Konsultanta ds. public relations, o ile konieczne jest podjęcie pilnych działań by zapobiec lub ograniczyć Strate, która mogłaby być objęta zakresem ubezpieczenia do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.
- 2.2. Zawiadomienie o Roszczeniu lub okolicznościach mogących stanowić podstawę zgłoszenia Roszczenia oraz szczegółowe informacje o wszelkich działaniach, jakie zostały lub mają być podjęte we współpracy z Konsultantem ds. public relations, zostaną przekazane Ubezpieczycielowi niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia powzięcia wiedzy o Roszczeniu lub okolicznościach mogących stanowić podstawę zgłoszenia takiego Roszczenia.

3. Koszty Wsparcia Psychologicznego

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Wsparcia Psychologicznego do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

4. Koszty Ograniczenia Straty

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Ograniczenia Straty do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Sumy Gwarancyjnej.

5. Koszty Awaryjne

Ubezpieczyciel zwróci Koszty Awaryjne w zakresie Kosztów objętych Umową Ubezpieczenia, do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności dla tych Kosztów.

RYZYKA DODATKOWE

§ 6

1. Kary i grzywny

- 1.1. Ubezpieczyciel pokryje kary i grzywny o charakterze cywilnoprawnym i administracyjnoprawnym, do których zapłaty zobowiązany będzie Członek Władz Spółki na podstawie przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności, z wyłączeniem kar i grzywien nałożonych w wyniku naruszenia prawa podatkowego lub prawa regulującego inne daniny publicznonprawne.
- 1.2. Jeżeli kary i grzywny o charakterze cywilnoprawnym lub administracyjnoprawnym, do których zapłaty zobowiązany będzie Członek Władz Spółki, zostaną nałożone w związku z umyślnym działaniem bądź zaniechaniem lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności w tym zakresie.

2. Warunkowe Koszty Obrony

- 2.1. Ubezpieczyciel pokryje warunkowo Koszty Obrony, jeśli na podstawie dostępnych danych i okoliczności, Ubezpieczyciel nie może uznać, czy Roszczenie jest zasadne lub czy jest objęte ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia i jeśli zostaną one uprzednio zgłoszone Ubezpieczycielowi.
- 2.2. Jeśli okaże się, że Roszczenie nie jest objęte Umową Ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zwróci wyplacone warunkowo przez Ubezpieczyciela Koszty Obrony.
- 2.3. Ubezpieczyciel pokryje warunkowo Koszty Obrony do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

3. Nadwyżkowa Ochrona dla Kosztów Obrony

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony w przypadku wyczerpania Podlimitu Odpowiedzialności z tytułu Kosztów Obrony do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia ponad sumę gwarancyjną limitu odpowiedzialności z tytułu Nadwyżkowej Ochrony dla Kosztów Obrony.

4. Ochrona dla byłych Członków Władz Spółki

- 4.1. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności byłego Członka Władz Spółki za wynikającą z Roszczenia Strate, o której mowa w § 3 ust. 2, jeśli Roszczenie przeciwko temu Członkowi Władz Spółki zgłoszone zostało po raz pierwszy, od czasu kiedy zaprzestał pełnienia funkcji Członka Władz Spółki lub kiedy wygastał jego mandat, chyba że w dniu zgłoszenia Roszczenia objęty jest on ochroną ubezpieczeniową na podstawie innej Umowy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki.
- 4.2. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęta była Członek Władz Spółki, który ustąpił ze swojego stanowiska lub został odwołany z powodu umyślnego działania lub

zaniechania na szkodę Spółki lub w celu osiągnięcia przez niego korzyści majątkowych, a to zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego uprawnionego organu lub potwierdzone oświadczeniem tego Członka Władz Spółki.

5. Nowe Spółki Zależne

- 5.1. Ubezpieczyciel zapłaci za wynikającą z Roszczenia Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki nowej Spółki Zależnej przejętej lub utworzonej w Okresie Ubezpieczenia, jeśli Strata ta wynika z Czynu Bezprawnego popełnionego przez Członka Władz Spółki nowej Spółki Zależnej w okresie od przejścia lub utworzenia tej Spółki Zależnej, do utraty przez nią statusu Spółki Zależnej.
- 5.2. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęty Członek Władz nowej Spółki Zależnej, która:
  - 1) została utworzona na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 2) emituje instrumenty finansowe notowane na jakimkolwiek rynku bądź giełdzie na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 3) jest Instytucją Finansową.
- 5.3. Ubezpieczyciel może objąć ochroną Członka Władz nowej Spółki Zależnej, o której mowa w ust. 5.2 pkt 1–3, za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

6. Sprawowanie funkcji poza Spółką

- 6.1. Ubezpieczyciel zapłaci wynikającą z Roszczenia Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, w imieniu Członka Władz Spółki oddelegowanego przez Spółkę do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki innej niż Spółka Zależna, jeśli Strata ta wynika z Czynu Bezprawnego popełnionego przez Członka Władz Spółki w okresie sprawowania tych funkcji w takiej spółce.
- 6.2. Ochrona, o której mowa w ust. 6.1, stanowi ochronę dodatkową (nadwyżkową) ponad ochronę wynikającą z innych umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz takiej Spółki.
- 6.3. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęty Członek Władz Spółki oddelegowany do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki, która:
  - 1) została utworzona na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 2) emituje instrumenty finansowe notowane na jakimkolwiek rynku bądź giełdzie na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 3) jest Instytucją Finansową.
- 6.4. Ubezpieczyciel obejmie ochroną Członków Władz Spółki oddelegowanych do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki, o której mowa w ust. 6.3 pkt 1–3, za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.
- 6.5. Górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela stanowi Podlimit Odpowiedzialności ustalony w Umowie Ubezpieczenia.

7. Zaległości Podatkowe

- 7.1. Z zastrzeżeniem ust. 7.2, Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności, a także zapłaci w imieniu Członka Władz Spółki:
  - 1) należności wynikające z Roszczenia o zapłatę zaległości podatkowych na podstawie art. 116 i 116a w związku z art. 107 ustawy – Ordynacja Podatkowa, z wyłączeniem odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie tych należności;
  - 2) należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 107, 116 i 116a ustawy – Ordynacja Podatkowa.
- 7.2. Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony dotyczące wyłącznie Oficjalnego Postępowania.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

Ubezpieczyciel nie odpowiada:

- 1) za Straty wyrządzone umyślnie;
- 2) za Straty wyrządzone w wyniku przestępstwa lub w celu uzyskania przez Członka Władz Spółki korzyści osobistej;
- 3) z tytułu Roszczeń wynikających z Oficjalnych Postępowań wszczętych przed Datą Początkową lub z tytułu okoliczności

- znych Ubezpieczonemu lub Ubezpieczającemu i mogących doprowadzić do wniesienia Roszczenia na podstawie Umowy Ubezpieczenia, o których Ubezpieczony nie poinformował Ubezpieczyciela przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia lub w czasie trwania Umowy Ubezpieczenia niezwłocznie po otrzymaniu przez Ubezpieczonego wiadomości o nich;
- 4) z tytułu Roszczeń zgłoszonych w poprzednich Okresach Ubezpieczenia lub wynikających z Oficjalnych Postępowań wszczętych w poprzednich Okresach Ubezpieczenia tj. w okresie od Daty Początkowej do dnia rozpoczęcia bieżącego Okresu Ubezpieczenia;
- 5) za Straty objęte zakresem innych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w tym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności, posiadanego mienia i wprowadzenia produktu do obrotu, wycofania produktu z obrotu (Product Recall), odpowiedzialności cywilnej zawodowej oraz obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej;
- 6) za Straty, za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny na skutek umownego rozszerzenia jego odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki;
- 7) z tytułu Roszczeń dotyczących Zanieczyszczenia Środowiska, z zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie ma zastosowania do Kosztów Obrony w związku z Zanieczyszczeniem Środowiska, o ile zakres Umowy Ubezpieczenia został rozszerzony o stosowną klauzulę;
- 8) z tytułu kar umownych, pieniężnych, grzywnien oraz odszkodowań o charakterze karnym, w tym kar typu punitive i exemplary damages nałożonych na Ubezpieczonego;
- 9) z tytułu Roszczeń wynikłych z Czynu Bezprawnego popełnionego po wszczęciu postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego w Spółce;
- 10) z tytułu Roszczeń wynikłych z Czynu Bezprawnego popełnionego po doreczeniu Ubezpieczonemu prawomocnej decyzji o zakazie lub zawieszeniu prawa do wykonywania działalności a przed odwołaniem z funkcji Członka Władz Spółki;
- 11) za Straty powstałe w związku lub następstwem działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów, aktów sabotażu, terroryzmu i strajków;
- 12) z tytułu Roszczeń wynikłych z błędów w wyborze programów świadczeń socjalnych, emerytalnych lub Pracowniczych Programów Kapitałowych (PPK) na rzecz spółki albo jej pracowników, lub programów udziału w zyskach, programu świadczeń zdrowotnych lub jakiegokolwiek innego programu świadczeń pracowniczych ustanowionego przez Ubezpieczającego na rzecz pracowników Spółki lub jakichkolwiek ubezpieczeń na rzecz Spółki lub jej pracowników;
- 13) z tytułu Roszczeń wynikłych z używania, składowania, przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest;
- 14) z tytułu Roszczeń wniesionych w Stanach Zjednoczonych Ameryki, jej terytoriach zależnych lub Kanadzie, rozpatrywanych na mocy obowiązującego tam prawa lub w jakikolwiek sposób związanych z prowadzeniem działalności dowolnego rodzaju na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki, jej terytoriów zależnych lub Kanady, z wyjątkiem:
  - a) Roszczeń ze stosunku pracy podniesionych przez pracownika, byłego pracownika lub kandydata na pracownika, zarzucającego Członkowi Władz Spółki nierówne traktowanie lub dyskryminację,
  - b) Roszczeń obejmujących powództwo regresowe pomiędzy Ubezpieczonymi w odniesieniu do Roszczeń objętych ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia,
  - c) Roszczeń wniesionych przez akcjonariuszy w imieniu lub na rzecz Spółki przeciwko Członkom Władz Spółki bez namowy, pomocy lub udziału ze strony Spółki lub innego Członka Władz Spółki, z wyjątkiem strat lub obniżenia wartości inwestycji Ubezpieczonego w Spółce,
- 15) z tytułu Roszczeń wynikłych z emisji akcji lub innych papierów wartościowych w Okresie Ubezpieczenia;
- 16) z tytułu Szkód Na Osobie i Szkód Rzeczowych, z wyłączeniem Kosztów Obrony w tych sprawach do wysokości Podlimitu Odpowiedzialności ustalonego w Umowie Ubezpieczenia;
- 17) za Straty, z tytułu których wypłata odszkodowania mogłaby narazić Ubezpieczyciela na zarzut naruszenia lub niezastosowania Sankcji (klauzula sankcji).

WNIOSEK UBEZPIECZENIOWY

§ 8

- Umowę Ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego sporządzonego w formie pisemnej.
- Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - określenie Ubezpieczającego i Ubezpieczonych;
  - firmę Spółki/Spółek, siedzibę Spółki/Spółek oraz rodzaj ich działalności;
  - skład akcjonariuszy Spółki;
  - pełnioną przez Ubezpieczonego/Ubezpieczonych funkcję w władzach Spółki;
  - Okres Ubezpieczenia;
  - toczące się postępowania prawne (Oficjalne Postępowania);
  - wnioskowaną wysokość sumy gwarancyjnej oraz podlimitów odpowiedzialności;
  - liczbę i wartość Strat lub Roszczeń wyrządzonych w okresie ostatnich trzech lat oraz kwoty Kosztów;
  - wskazanie okoliczności, które mogą być podstawą do wniesienia Roszczeń;
  - sprawozdania finansowe za okres ostatnich trzech lat.

SUMA GWARANCYJNA

§ 9

- Suma Gwarancyjna ustalana jest na jedno i na wszystkie Zdarzenia Ubezpieczeniowe zaistniałe w Okresie Ubezpieczenia łącznie z Dodatkowym Okresem Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie (Roszczenia zgłoszone i Roszczenia wynikające z Oficjalnych Postępowanń wszczętych w Okresie Ubezpieczenia, jeśli wynikające z nich Roszczenia zgłoszone będą w następnych Okresach Ubezpieczenia w przypadku kontynuacji Umowy Ubezpieczenia).
- W ramach Sumy Gwarancyjnej mogą być wyodrębnione Podlimity Odpowiedzialności dla poszczególnych Wariantów Ubezpieczenia, Kosztów lub ryzyk dodatkowych.
- Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów określonych w Umowie Ubezpieczenia powoduje zmniejszenie Sumy Gwarancyjnej oraz odpowiednich Podlimitów Odpowiedzialności lub innych ustaleń w Umowie Ubezpieczenia limitów odpowiedzialności o wypłaconą kwotę.
- W przypadku zmniejszenia lub wyczerpania Sumy Gwarancyjnej, Podlimitów Odpowiedzialności lub innych ustaleń w Umowie Ubezpieczenia limitów odpowiedzialności Ubezpieczający, za zgodą Ubezpieczyciela, może uzupełnić Sumę Gwarancyjną, Podlimit Odpowiedzialności lub inny ustaloony limit odpowiedzialności opłacając dodatkową składkę.
- Ubezpieczyciel wypłaca należne odszkodowanie z uwzględnieniem Udziałów Własnych w wysokości określonej w Umowie Ubezpieczenia.
- Jeżeli Suma Gwarancyjna, Podlimity Odpowiedzialności oraz Udział Własny stanowią równowartość w złotych kwoty wyrażonej w walucie obcej, ich wysokość ustala się przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 10

- Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
- Składkę opłaca się jednorazowo przy zawieraniu Umowy Ubezpieczenia, chyba że w Umowie Ubezpieczenia określono inny tryb i terminy.
- Zapłata składki następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z Ubezpieczycielem w formie bezgotówkowej. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określoną w Umowie Ubezpieczenia.
- Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał do wiadomości Ubezpieczyciela nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się Ubezpieczycielowi gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w Umowie

Ubezpieczenia. W razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego Roszczenie Ubezpieczyciela o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa Zdarzenia Ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć Umowę Ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.

PRAWA I OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO LUB UBEZPIECZONEGO

§ 11

- Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał we wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia albo przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera Umowę Ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela Umowy Ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- W czasie trwania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym, zwłaszcza informować Ubezpieczyciela o wszczęciu każdego Oficjalnego Postępowania niezwłocznie, najpóźniej w terminie 14 dni od otrzymania o nich wiadomości.
- Ubezpieczający może zawrzeć Umowę Ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym. Dokument ubezpieczenia otrzymuje Ubezpieczający.
- Ubezpieczyciel może podnieść zarzut mający wpływ na odpowiedzialność również przeciwko Ubezpieczonemu.
- Ubezpieczony może żądać by Ubezpieczyciel udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej Umowy Ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
- W razie zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy Ubezpieczenia na jego rachunek.
- Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Zdarzenie Ubezpieczeniowe przewidziane Umową Ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
- Jeżeli Spółka będzie w Okresie Ubezpieczenia podlegała zmianie kontroli, fuzji, przejęciu lub ogłoszona zostanie jej upadłość, ochrona wynikająca z Umowy Ubezpieczenia wygaśnie z upływem Okresu Ubezpieczenia, lecz tylko w odniesieniu do tych Czynów Bezprawnych Członków Władz Spółki, które zostały popełnione przed datą wejścia w życie zmiany kontroli, fuzji, przejęcia lub ogłoszenia upadłości.
- Zmiana lub modyfikacja Umowy Ubezpieczenia wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

ZAWIADOMIENIE O ROSZCZENIU

§ 12

- Ubezpieczający lub Ubezpieczony ma obowiązek pisemnego zawiadomienia Ubezpieczyciela o Roszczeniu (zawiadomienie o Roszczeniu) lub okolicznościach, z których Roszczenie te może wynikać (zawiadomienie przezorne) w terminie 14 dni kalendarzowych od powzięcia wiadomości o Roszczeniu bądź wyżej określonych okolicznościach.
- W razie zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obciąża także Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu Umowy Ubezpieczenia na jego rachunek.

3. W zawiadomieniu o Roszczeniu lub zawiadomieniu przezornym, Ubezpieczający lub Ubezpieczony wskazuje Ubezpieczycielowi osoby do dalszego kontaktu wraz z danymi teleadresowymi (adres, numer telefonu, faks, e-mail).
4. W zawiadomieniu przezornym powinny być podane przyczyny i fakty co do których możliwe jest podniesienie Roszczenia, w tym terminy wystąpienia tych okoliczności, osoby, których one dotyczą, określenie Czynu Bezprawnego oraz szacowanej przybliżonej wysokości prawdopodobnej Straty.
5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia Straty lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków Zdarzenia Ubezpieczeniowego.
6. Skutki braku zawiadomienia o Roszczeniu lub zawiadomieniu przezornym, nie nastąpią, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
7. W razie powstania Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z Ubezpieczycielem w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania Straty oraz ustalenia jej rozmiaru. W przypadku wystąpienia z Roszczeniem na drogę sądowną, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od doręczenia pozwu, zawiadomić o tym Ubezpieczyciela.
8. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi orzeczenie sądu w terminie umożliwiającej zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego

WSPÓŁPRACA PRZY LIKWIDACJI ROSZCZENIA

§ 13

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia Stracie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za Straty powstałe z tego powodu.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi wszelkie informacje oraz dokumenty, o które zapytuje Ubezpieczyciel.
4. Zaspokojenie lub uznanie Roszczenia o naprawienie Straty, która jest objęta Umową Ubezpieczenia, nie ma skutków prawnych względem Ubezpieczyciela, jeżeli Ubezpieczyciel nie wyraził na to uprzedniej zgody.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA, KOSZTÓW ORAZ OBOWIĄZKI UBEZPIECZYCIELA

§ 14

1. Ubezpieczyciel wypłaca świadczenie należne z Umowy Ubezpieczenia niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o Roszczeniu.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże, bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Ubezpieczyciel jest zobowiązany:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu Zdarzenia Ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi w tym zawiadomieniu, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego Zdarzenia Ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych Roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z Roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku Umowy Ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek,

zawiadomienie o wystąpieniu Zdarzenia Ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak Uprawniony z Umowy Ubezpieczenia;

- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci świadczenia, do zawiadomienia pisemnie:
  - a) osoby zgłaszającej Roszczenie oraz
  - b) Ubezpieczonego w przypadku Umowy Ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą Roszczenie
 – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części świadczenia;
- 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym Roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
  - a) osoby występującej z Roszczeniem oraz
  - b) Ubezpieczonego, w przypadku zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą Roszczenie
 – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z Roszczeniem lub uprawnionemu z Umowy Ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze Zdarzeniem Ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz ustalenia okoliczności Zdarzenia Ubezpieczeniowego, jak również wysokości świadczenia;
- 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania Umowy Ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.
4. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia obejmuje kilka Wariantów Ubezpieczenia, w przypadku Straty objętej odpowiedzialnością, Ubezpieczyciel w pierwszej kolejności wypłaci świadczenie za Stratę w ramach Wariantu Ubezpieczenia A, a następnie Wariantu Ubezpieczenia B oraz Wariantu Ubezpieczenia C.
5. Ubezpieczyciel wypłaca świadczenie na podstawie uznania Roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.

USTANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA

§ 15

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem Okresu Ubezpieczenia określonego w Umowie Ubezpieczenia lub Dodatkowego Okresu Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie;
- 2) w przypadku wyczerpania Sumy Gwarancyjnej;
- 3) w przypadku odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia, z dniem odstąpienia;
- 4) z dniem doręczenia oświadczenia Ubezpieczyciela o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania od Ubezpieczyciela pisma z wezwaniem do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni spowoduje ustanie odpowiedzialności;
- 6) z chwilą likwidacji przedsiębiorstwa Ubezpieczonego;
- 7) w innych przypadkach przewidzianych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 16

1. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo do odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie.
2. Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

ZWROT SKŁADKI

§ 17

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta Umowa Ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA

§ 18

Zawiadomienia i oświadczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w związku z Umową Ubezpieczenia powinny być składane drogą elektroniczną lub przesłane listem poleconym na adres podany w Umowie Ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 19

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce Ubezpieczyciela obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
  - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. Ubezpieczyciel rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, Ubezpieczyciel przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;

- 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź Ubezpieczyciela na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek osoby, która złożyła tę reklamację, skargę lub zażalenie.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne Ubezpieczyciela, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. Ubezpieczyciel przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla Ubezpieczyciela do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. W przypadku umowy zawieranej za pośrednictwem Internetu, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. – adres: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z Ubezpieczycielem to: reklamacje@pzu.pl.
13. Językiem stosowanym przez Ubezpieczyciela w relacjach z konsumentem jest język polski.
14. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 20

1. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

ZAŁĄCZNIK – KLAUZULE DODATKOWE

KLAUZULA NR 1 – OCHRONA WSPÓŁPOZWANEJ SPÓŁKI (WARIANT D)

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel udziela ochrony ubezpieczeniowej Spółce, w przypadku gdy przeciwko Spółce zostało wniesione Roszczenie o Strata powstałą w wyniku uchybienia Członka Władz Spółki ale jedynie do tego stopnia i tak długo jak Spółka jest pozwana wspólnie z Członkiem Władz Spółki (w oparciu o solidarną odpowiedzialność) jako współpозwany.
2. Koszty Obrony Spółki pokrywane są oddzielnie, niezależnie od Kosztów Obrony innych Ubezpieczonych, w takim zakresie w jakim oddzielna obrona jest niezbędna w celu uniknięcia konfliktu interesów.
3. Ubezpieczyciel pokryje koszty, o których mowa w ust. 1, maksymalnie do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 2 – NADWYŻKOWA OCHRONA DLA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje w granicach odpowiedzialności Członków Rady Nadzorczej określonych w Umowie Ubezpieczenia Strata i Koszty Obrony poniesione przez Członka Rady Nadzorczej jednakże dopiero po wyczerpaniu:
  - 1) Sumy Gwarancyjnej, oraz
  - 2) wszelkich innych dostępnych ubezpieczeń Członków Władz Spółki bez względu na to czy stanowią one nadwyżkę wobec Sumy Gwarancyjnej, czy nie, oraz
  - 3) wszelkich pozostałych dostępnych źródeł rekompensaty z wyjątkiem ubezpieczenia Nadwyżkowej Ochrony dla Kosztów Obrony do limitu określonego w Umowie Ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane koszty, o których mowa w ust. 1, maksymalnie do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia limitu odpowiedzialności z tytułu Nadwyżkowej Ochrony dla Członków Rady Nadzorczej.

KLAUZULA NR 3 – WYDATKI NA KAUCJE I PORĘCZENIE

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane uzasadnione koszty uzyskania poręczenia majątkowego na mocy przepisów postępowania karnego lub zabezpieczenia roszczeń majątkowych bądź kaucji przewidzianych na mocy przepisów postępowania cywilnego.
2. Ochrona, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje kwoty poręczenia, kaucji lub innego zabezpieczenia.
3. Ubezpieczyciel pokryje koszty, o których mowa w ust. 1, maksymalnie do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 4 – KOSZTY EKSTRADYJCJI

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane, konieczne i uzasadnione wydatki Członka Władz Spółki poniesione, w związku z wszczętym przeciwko niemu postępowaniem ekstradycyjnym, na:
  - 1) koszty wysytki leków;
  - 2) koszty zamieszkania i utrzymania Członka Władz Spółki;
  - 3) koszty powiadomienia bliskiej rodziny;
  - 4) koszty wynikające z konieczności zaangażowania władz (ambasad i konsulatów).
2. Ubezpieczyciel pokryje koszty, o których mowa w ust. 1, maksymalnie do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 5 – OGRANICZENIE PRAWA WŁASNOŚCI UBEZPIECZONEGO

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób,

- że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane konieczne i uzasadnione wydatki Członka Władz Spółki poniesione na:
- 1) edukację;
  - 2) ubezpieczenia osobowe, w tym ubezpieczenia na życie, NNN, zdrowotne;
  - 3) korzystanie z mediów, w tym wody, gazu, prądu, telefonu, internetu;
  - 4) utrzymanie mieszkania, w tym na spłatę bieżących rat kredytu hipotecznego, koszty najmu, oraz powstałe w wyniku wydania decyzji stosownych władz w przedmiocie Ograniczenia Prawa Własności Ubezpieczonego, pod warunkiem, że umowy z których wynikały powyższe świadczenia objęte wydatkami zostały zawarte przez Ubezpieczonego przed wydaniem decyzji stosownych władz oraz wydatki na podstawie tych umów ciążyły na Ubezpieczonym przed wydaniem tych decyzji.
2. Ubezpieczyciel zwróci powyższe wydatki w kwocie przekraczającej świadczenia lub ulgi przyznane Ubezpieczonemu a zwrot nastąpi po przez zapłacenie przez Ubezpieczyciela przedmiotowych wydatków dostawcy po 30 dniach od wydania decyzji przez stosowne władze w Okresie Ubezpieczenia.
  3. Ubezpieczyciel zwróci powyższe koszty, maksymalnie do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 6 – KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW POSIEDZENIA DORADCZEGO ZWIĄZANEGO Z KRYTYCZNYMI OKOLICZNOŚCIAMI

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane uzasadnione koszty i wydatki poniesione na Posiedzenie Doradczce związane z Krytycznymi Okolicznościami do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności z tytułu Kosztów Posiedzenia Doradczego związanego z Krytycznymi Okolicznościami, dla których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo że mogą one skutkować Zdarzeniem Ubezpieczeniowym wpływającym negatywnie na reputację Ubezpieczonego, a zostały zgłoszone Ubezpieczycielowi w Okresie Ubezpieczenia lub w Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń (jeśli ma on zastosowanie).
2. Przez Posiedzenie Doradczce związane z Krytycznymi Okolicznościami należy rozumieć poufne posiedzenie z udziałem zewnętrznego profesjonalnego doradcy w sprawie analizy wpływu Zdarzenia Ubezpieczeniowego na reputację Ubezpieczonego oraz opracowania strategii chroniącej reputację Ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 7 – KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW ZARZĄDANIA KRYTYCZNYM ZDARZENIEM

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu uprzednio zaakceptowane Koszty Zarządzania Krytycznym Zdarzeniem do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.
2. Przez Koszty Zarządzania Krytycznym Zdarzeniem należy rozumieć koszty korzystania z usług prawnika, w szczególności w celu sporządzenia oświadczenia lub raportu oraz przygotowania się do uczestnictwa w postępowaniu, związane z:
  - 1) niezapowiedzianą kontrolą lub inspekcją przeprowadzoną w Spółce po raz pierwszy w Okresie Ubezpieczenia przez organ reprezentujący stosowne władze, w wyniku której konieczne jest okazanie dokumentacji, udostępnienie jej do wglądu lub skopiowania, zajęcie lub konfiskata dokumentacji bądź też bezpośrednia rozmowa z Członkiem Władz Spółki, lub
  - 2) otrzymaniem przez Ubezpieczonego w Okresie Ubezpieczenia urzędowego wezwania od właściwego organu do okazania dokumentów, przedstawienia odpowiedzi na postawione pytania bądź też stawiania się na rozmowę, lub
  - 3) podaniem do publicznej wiadomości informacji o zdarzeniu określonym w pkt 1.
3. Koszty Zarządzania Krytycznym Zdarzeniem nie obejmują wynagrodzeń Ubezpieczonych, kosztów ich czasu lub innych kosztów ogólnych ponoszonych przez Spółkę.

4. Koszty Zarządzania Krytycznym Zdarzeniem mogą być poniesione jako Koszty Awaryjne określone w § 5 ust. 5 OWU, z zastrzeżeniem, iż w takim wypadku górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela stanowi niższy z Podlimitów Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 8 – KOSZTY OBRONY W ZWIĄZKU Z ZANIECZYSZCZENIEM ŚRODOWISKA

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane Koszty poniesione w ramach obrony w postępowaniu karnym lub administracyjnym lub cywilnym, w związku z Roszczeniem o Stratę wynikłą z Zanieczyszczenia Środowiska, o ile zdarzenie stanowiące podstawę Roszczenia miało miejsce poza terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady.
2. Ubezpieczyciel pokryje koszty, o których mowa w ust. 1, do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

KLAUZULA NR 9 – KLAUZULA KOSZTÓW OBRONY W SPRAWACH KARNYCH

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel pokryje uprzednio zaakceptowane koszty obrony w sprawach karnych toczących się w sprawie, a nie przeciwko Członkowi Władz Spółki, o ile sprawy te dotyczą wyłącznie zdarzenia, którego skutki mogą mieć wpływ na powstanie lub rozmiar Roszczeń (Straty w rozumieniu OWU) w stosunku do Członka Władz Spółki i osób objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach Umowy Ubezpieczenia.
2. O ile nie umówiono się inaczej, Koszty obrony w sprawach karnych pokrywane są do wysokości 10% Sumy Gwarancyjnej.

KLAUZULA NR 10 – NARUSZENIE PRAW PRACOWNICZYCH (WARIANT E)

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, rozszerza się zakres ochrony w ten sposób, że Ubezpieczyciel udziela ochrony ubezpieczeniowej Spółce w przypadku, gdy przeciwko Spółce zostało wniesione Roszczenie o Stratę powstałą w wyniku naruszenia praw pracowniczych przez Spółkę.
2. Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcie:
- 1) Pracownika – należy rozumieć każdą osobę fizyczną zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej przez Spółkę w związku ze statutową działalnością Spółki;

- 2) Naruszenia Praw Pracowniczych – należy rozumieć:
- a) nieuzasadnione lub bezprawne zwolnienie z pełnienia obowiązków lub wypowiedzenie umowy o pracę, w tym naruszenie jej postanowień,
  - b) niewystawienie pracownikowi właściwych referencji,
  - c) naruszenie przepisów prawa dotyczących zatrudnienia lub dyskryminacji w związku z zatrudnieniem,
  - d) molestowanie seksualne lub innego rodzaju nękanie w miejscu pracy,
  - e) niewystawienie pozbawienie możliwości rozwoju, kariery, zatrudnienia, awansu,
  - f) nieuzasadnione ukaranie lub wystawienie niesprawiedliwej oceny,
  - g) niezastosowanie odpowiedniej polityki lub procedury dotyczącej zatrudnienia lub miejsca pracy,
  - h) naruszenie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych,
  - i) nieprzyznanie przewidzianych przepisami prawa przywilejów związanych z długotrwałym zatrudnieniem,
  - j) mobbing w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz 1502 z późn. zm.),
  - k) działania odwetowe podjęte w związku ze zgłoszeniem nieprawidłowości w miejscu pracy lub podobnych prawnie chronionych działań,
  - l) znęcanie się psychiczne,
  - m) szkalowanie,
  - n) działania dyscyplinarne lub niedbalstwo przy wystawianiu oceny, zatrudnianiu, przedłużaniu zatrudnienia lub delegowaniu,
  - o) wszelkie inne czyny niedozwolone związane z zatrudnieniem.
3. W odniesieniu do Naruszenia Praw Pracowniczych Strata oznacza koszty związane z wnioskiem o zabezpieczenie Roszczeń, żądaniem przywrócenia na stanowisko lub ponownego zatrudnienia wysunięty w drodze doręczenia zawiadomienia o złożonym wniosku, pozwu, wezwania, żądanie naprawienia szkody, zapłaty kwoty pieniężnej tytułem zadośćuczynienia, ustalenia stosunku pracy lub podobne postępowanie dotyczące Ubezpieczonego.
4. Dla celów niniejszej klauzuli definicja Roszczenia przyjęta w OWU w § 2 pkt 16 obejmuje żądanie zapłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia z tytułu odpowiedzialności za Naruszenie Praw Pracowniczych.
5. Ubezpieczyciel pokryje Roszczenie o Stratę powstałą w wyniku Naruszenia Praw Pracowniczych przez Spółkę do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

**INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KLIENTA**

	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA I INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	Administratorem danych osobowych jest PZU SA z siedzibą w Warszawie, przy al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa. Kontakt z administratorem jest możliwy za pośrednictwem adresu e-mail kontakt@pzu.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres siedziby administratora. We wszystkich sprawach z zakresu ochrony danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez administratora Inspektorem Ochrony Danych. Taki kontakt może się odbyć drogą elektroniczną na adres e-mail IODpzu@pzu.pl lub pisemnie na adres PZU SA, IOD, al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa.	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umowy jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		Administrator otrzymał Pani/Pana dane od Ubezpieczającego w związku z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. Pani/Pana dane zostały przekazane administratorowi w zakresie: danych identyfikacyjnych, danych adresowych.
PRZETWARZANIE DANYCH Administrator może przetwarzać Pani/Pana dane w celu:	<ul style="list-style-type: none"> zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy, oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest dostarczanie klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; w przypadku wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych w przypadku nieposiadania ubezpieczenia w PZU SA, tj. w przypadku niezawarcia umowy ubezpieczenia lub po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia, zgoda ta będzie podstawą prawną dla przetwarzania danych osobowych; do celów marketingu wykorzystywane będą podane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z zawartą z Panią/Panem umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową zawartą z Panią/Panem, 	<ul style="list-style-type: none"> oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania przed objęciem ubezpieczeniem – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest dostarczanie klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową, wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości,

	<ul style="list-style-type: none"> wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do wypelnienia obowiazku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalanie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń, podjęcia ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego zawarcia z Panią/Panem umowy ubezpieczenia. W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalanie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń, podjęcia ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego objęcia Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, a także do momentu wygaśnięcia uprawnienia do przetwarzania danych w celach ustalania na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.</p> <p>Administrator przestanie wcześniej przetwarzać dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego, obejmującego profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tym celu. W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych jest zgoda, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu jej wycofania.</p>	
PRZEKAZYWANIE DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji, a także mogą być przekazywane innym spółkom z Grupy PZU, jeśli wyraziła Pani/Pan zgodę na takie przekazanie.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora: dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też agentom ubezpieczeniowym, przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami administratora.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym w związku z realizacją umowy ubezpieczenia komunikacyjnego albo turystycznego.</p>	
PANI/PANA PRAWA	<p>Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. W szczególności przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu bezpośredniego w tym profilowania.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo jej wycofania. Zgodę można odwołać w każdym czasie w oddziale lub wysyłając e-mail na adres kontakt@pzu.pl albo pismo na adres PZU, ul. Postępu 18a, 02-676 Warszawa. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie zgody przed jej wycofaniem.</p> <p>W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając ze wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. W Polsce takim organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p>	